

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 14 lipca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że D. K. (1) jako pracownik płatnika składek firmy 3 (...) Sp. z o. o. w Ł. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od 19 stycznia 2015 r. W uzasadnieniu wskazano, że organ rentowy w związku ze złożeniem przez D. K. (1) roszczenia o wypłatę zasiłku chorobowego w czasie ciąży przeprowadzono postępowanie kontrolne. Zdaniem organu rentowego wyniki przeprowadzonej kontroli dowodzą, iż umowa o pracę i zgłoszenie do ubezpieczeń były czynnościami pozornymi dokonanyymi jedynie celem uzyskania dodatkowego tytułu do ubezpieczeń i skorzystania ze świadczenia w postaci zasiłku chorobowego przypadającego w okresie ciąży.

/decyzja – k. 43-45 w aktach ZUS/

D. K. (1) od powyższej decyzji złożyła odwołanie zaskarżając ją w całości. Skarżąca wniosła o zmianę decyzji poprzez przyznanie jej prawa do podlegania ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i chorobowemu) od dnia 19 stycznia 2015 r. z tytułu podjęcia zatrudnienia, na podstawie umowy o pracę u płatnika składek 3 (...) Sp. z o. o. w Ł. .

/odwołanie - k. 2-9/

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie przytaczając argumentację, jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie - k. 10-11/

Na rozprawie w dniu 12 września 2017 roku wnioskodawczyni poparła odwołanie. Zainteresowany J. M. (1), prezes 3 (...) Sp. z o. o. w Ł. przyłączył się do stanowiska odwołującej. Natomiast Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania.

/stanowisko wnioskodawczyni, ZUS i zainteresowanego – 00:01:44 – 00:03:01- płyta CD k. 147/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Sp. z o. o. w Ł. prowadzi od 23 lutego 2016 r. działalność gospodarczą polegającą m. in. na sprzedaży detalicznej kwiatów, roślin, nasion, nawozów, żywych zwierząt domowych, karmy dla zwierząt domowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach, a także pozostałych nowych wyrobów, działalność polegającą na transporcie drogowym, sprzedaż wysyłkową lub internetową, czy też na sprzątaniu budynków i obiektów przemysłowych. Przeważającą działalnością spółki był montaż systemów nawadniających, zakładanie, nawadnianie i pielęgnacja ogrodów oraz sprzedaż usług i produktów ogrodniczych. Główna siedziba spółki (biuro) położona jest przy ul. (...) w Ł.. Natomiast sklep położony jest przy ul. (...) w Ł..

/bezsporne, a nadto: wydruk z KRS – k. 83-86v., zeznania świadka K. S. - 00:09:02 – 00:17:07 – płyta CD k. 35; zeznania świadka D. S. – 00:04:06 – 00:11:12 – płyta CD k. 91; przesłuchanie stron z ograniczeniem do wnioskodawczyni – 00:10:31 – 00:25:06 - płyta CD k. 147/

Prezesem Zarządu 3 (...) Sp. z o. o. w Ł. jest J. M. (2), który jest bratem D. K. (1). Ponadto w tym przedsiębiorstwie pracuje matka J. M. (2) i D. K. (2) S..

/bezsporne, a nadto: wydruk z KRS – k. 83-86v., zeznania świadka K. S. - 00:09:02 – 00:17:07 – płyta CD k. 35; przesłuchanie stron z ograniczeniem do wnioskodawczyni – 00:10:31 – 00:25:06 - k. 147; przesłuchanie stron z ograniczeniem do zainteresowanego płatnika – 00:31:51 – 00:38:47 – k. 147/

W dniu 19 stycznia 2015 roku J. M. (3) zawarł z D. K. (1) umowę o pracę na czas określony, tj. od 19 stycznia 2015 r. – 31 grudnia 2016 r.. Umowa przewidywała zatrudnienie wnioskodawczynie na stanowisku menedżera ds. kluczowych klientów (ang. key account manager) w połowie pełnego wymiaru czasu pracy, z wynagrodzeniem zasadniczym 2.000 zł brutto. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano Ł., ul. (...). Do umowy załączono informację o warunkach zatrudnienia oraz zakres obowiązków, które przewidywały m. in. opiekę nad kluczowymi klientami, bezpośrednią obsługę klienta, negocjacje oraz sprzedaż, przygotowywanie umów i koordynacje ich działań, monitorowanie działań konkurencji, obsługę sprzedaży na Allegro, sporządzanie przelewów bankowych, terminowe dokonywanie rozliczeń z kontrahentami, przygotowywanie dokumentacji, prowadzenie doradztwa i inne czynności zlecone. Do ubezpieczeń społecznych wnioskodawczynie została zgłoszona w dniu 27 stycznia 2015 roku. W okresie bezpośrednio poprzedzającym zawarcie umowy z zainteresowanym wnioskodawczynie była współnikiem w spółce cywilnej 3 (...) s.c. w okresie od 28 lutego 2011 do 31 grudnia 2014 roku . Przed wnioskodawczynią w 3 (...) Spółce z o.o. nikt nie był zatrudniony na tym stanowisku. .

/umowa o pracę, informacja o warunkach zatrudnienia; zakres obowiązków – k. B1-B4 w aktach osobowych D. K. (1), zgłoszenie do ubezpieczeń w aktach ZUS k-40 , zeznania świadka S. 00:09:02 CD koperta k-35 , niesporne/

W dacie zawarcia umowy o pracę wnioskodawczynie była w ciąży. W okresie od dnia 9 kwietnia 2015 roku wnioskodawczynie była niezdolna do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży. W dniu (...) urodził się syn D. B. G. K..

/odpis aktu urodzenia – k. B7 w aktach osobowych D. K. (1)/

Zainteresowany płatnik składek 3 (...) Sp. z o. o. w Ł. z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie od stycznia do grudnia 2014 roku osiągnął dochód w wysokości 36 112,04 zł, a w okresie od stycznia do grudnia 2015 roku poniósł **stratę** w wysokości 11 181,58 zł.

/tabela zysków i strat – k. 108, niesporne /

Wnioskodawczynie w miesiącach marcu czerwcu lipcu i sierpniu 2015 roku wnioskodawczynie w siedzibie spółki obsługiwała klientkę D. S. , która kupowała sprzęt nawadniający do ogrodu. Wnioskodawczynie pomagała dobrać zraszacze , dysze i sterowniki. Wnioskodawczynie przygotowywała wtedy towar pod zamówienie i pomagała jej w wyborze. Najpierw wnioskodawczynie pokazywała towar w katalogu a następnie podawała go z półki. W 2014 roku D. S. rzadko bywała w spółce ale wnioskodawczynie też jej pomagała przy tych samych czynnościach. W lipcu i sierpniu 2015 roku średnio widywała wnioskodawczynię raz w miesiącu. W marcu 2015 roku widziały się od 3 do 4 razy w miesiącu. W kwietniu 2015 roku spotkały się tylko raz. Zawsze spotkania miały miejsce w firmie. Klientów obsługiwała jeszcze K. S..

/ zeznania świadka (...):04:06 CD koperta k- 91/

Organ rentowy wszczął postępowanie administracyjne w sprawie podlegania ubezpieczeniom społecznym D. K. (1).

/bezsporne, a nadto decyzja ZUS – k. 11 w aktach ZUS/

Spółka z o.o. 3 (...) zajmuje się sprzedażą produktów i usług ogrodnich. Z uwagi na charakter sprzedawanego asortymentu sprzedaż i obroty spółki spadają od listopada do marca . Wtedy ma miejsce martwy sezon z uwagi na spadek popytu na usługi i produkty ogrodnicze.

Wnioskodawczynie pracowała przy ulicy (...) w Ł. w biurze firmy. Przychodziła do pracy na godzinę 9.00. Świadczyła pracę do godziny 15-16.00 a resztę czynności wykonywała w domu. Przychodziła do firmy minimum co dwa tygodnie W ramach obowiązków służbowych sprawdzała maile i wystawiała towary w intranecie. Te same czynności wykonywała w spółce cywilnej 3 (...). Z prezesem spółki wnioskodawczynie kontaktowała się telefonicznie. W czasie niezdolności do pracy wnioskodawczynie jej obowiązki przejęła K. S. – matka i jednocześnie pracownik

spółki oraz prezes spółki – brat wnioskodawczynie Nikogo w miejsce wnioskodawczynie nie zatrudniono./zeznania wnioskodawczynie 00:10:31 i zeznania zainteresowanego 00:31:51 CD koperta k- 147, niesporne/.

Decyzją nr (...) z dnia 14 lipca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że D. K. (1) jako pracownik płatnika składek 3 (...) Sp. z o. o. w Ł. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od 19 stycznia 2015 r.

/decyzja – k. 43-45 w aktach ZUS/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał przede wszystkim w oparciu o załączone do akt dokumenty w postaci m.in. dokumentacji osobowej wnioskodawczynie ze spornego okresu, aktu urodzenia, akt rentowych, przedłożonej przez płatnika tabeli przychodów i wydatków z 2014 r. i 2015 r., a także w oparciu o zeznania świadków K. S., D. S. oraz zeznań stron – samej wnioskodawczynie oraz prezesa zainteresowanej spółki. Sąd odmówił wiary zeznaniom stron i świadka S. w zakresie, w jakim zeznawali oni o czynnościach, jakie miała wykonywać skarżąca mających świadczyć o faktycznym wykonywaniu przez nią spornej umowy o pracę. W ocenie Sądu Okręgowego brak jest wiarygodnych dowodów potwierdzających wykonywanie pracy przez ubezpieczoną w ramach stosunku pracy. Podnieść należy przede wszystkim, iż strony i świadka S. łączą bardzo bliskie relacje pokrewieństwa bowiem jest ona matką wnioskodawczynie i prezesa spółki. Ponadto podnieść należy, iż zeznania świadka są wyjątkowo mało konkretne i w zasadzie nie pozwalają na precyzyjne wskazanie jakie czynności i w jakim zakresie wykonywała wnioskodawczynie w spółce. Wypowiedzi świadka były bardzo ogólne i w zasadzie nie można było ustalić żadnych konkretnych informacji na powyższy temat. Świadek potwierdziła natomiast, iż wnioskodawczynie od ukończenia 18 roku życia była zaangażowana w prowadzenie firmy, która ma charakter rodzinny. Sąd dał natomiast w pełni wiarę zeznaniom świadka S. – klientki, która precyzyjnie zeznała w jakim czasie i w jakich okolicznościach widywała się z wnioskodawczynią i jej matką dokonując zakupów w firmie. Wskazać należy, iż świadek wskazał w jakich miesiącach i ile razy dokonywał zakupów. Zeznania te pokrywają się z zeznaniami prezesa spółki w zakresie wskazania w jakich okresach czasu firma odnotowuje zwiększone obroty a w jakich jest tzw. martwy sezon. Sąd nie znalazł żadnych powodów aby odmówić wiarygodności zeznaniom świadka. Ponadto sąd dał wiarę świadkowi w zakresie twierdzeń, że zarówno wnioskodawczynię jak i jej matkę spotykał przy obsłudze w sklepie, przy ul. (...) i to zarówno w miesiącach w których wnioskodawczynie nie była jeszcze zatrudniona jak i wtedy kiedy korzystała ze zwolnień lekarskich z powodu niezdolności do pracy. W tym zakresie zeznania świadka S. potwierdzają zeznania świadka S., iż charakter pracy jej córki kiedy była współnikiem spółki cywilnej jak i pracownikiem spółki z o.o. nie uległ zmianie. W ocenie Sądu zeznania wnioskodawczynie i zainteresowanego prezesa spółki J. M. (1) są nierzetelne i wzajemnie sprzeczne. A ponadto stoją w sprzeczności z dokumentami załączonymi do akt sprawy, których wiarygodności wnioskodawczynie ani prezes nie kwestionowali. Z treści umowy o pracę wynika, iż wnioskodawczynie była zatrudniona w niepełnym wymiarze czasu pracy a składając zeznania wskazała ona iż pracowała na cały etat. Brak jest dowodów potwierdzających wypłatę wnioskodawczynie wynagrodzenia oraz jej ewidencji czasu pracy. W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na przyjęcie, iż w spornym okresie czasu wnioskodawczynie w zainteresowanej spółce wykonywała pracę w reżimie pracowniczym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczynie nie zasługuje na uwzględnienie i jako takie podlega oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 1, art.12 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 121), pracownicy, to jest osoby fizyczne pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie do treści art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2014r. poz. 159) osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

W myśl art. 4 w ust 1 ustawy zasiłkowej ubezpieczony podlegający obowiązkowo ubezpieczeniu nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego.

O uznaniu stosunku łączącego strony za stosunek pracy rozstrzygają przepisy prawa pracy.

Według art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 ze zm.), przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 r. III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracownikemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 r. o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251).

W przedmiotowej sprawie organ rentowy stanął na stanowisku, że umowa o pracę z dnia 19 stycznia 2015 roku zawarta między wnioskodawczynią D. K. (1) a zainteresowaną spółką jest nieważna, bowiem nie doszło do nawiązania stosunku pracy i jej świadczenia.

W ocenie Sądu Okręgowego poczynione w sprawie ustalenia uzasadniają stwierdzenie, iż zakwestionowana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych umowa o pracę została zawarta dla pozorów, to jest bez zamiaru realizacji obowiązków z niej wynikających, a jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Z czynnością prawną pozorną mamy do czynienia wówczas, gdy występują, łącznie następujące warunki: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozorów, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów, czyli być aktywnym uczestnikiem stanu pozorności. Pierwsza i zasadnicza cecha czynności pozornej wyraża się brakiem zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie prawo łączy z tego typu i treścią złożonego oświadczenia. Jest to zatem z góry świadoma sprzeczność między oświadczonymi a prawdziwymi zamiarami stron, czyli upozorowanie stron na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana. Jednakże zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z dnia 14 marca 2001 roku (sygn. akt III UKN 258/00, opubl. OSNAP 2002/21/527), nie można przyjąć pozorowości oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował. Nie wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa (art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

O czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy można mówić wówczas, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana. Nie jest natomiast obejściem prawa dokonanie czynności prawnej w celu osiągnięcia skutków, jakie ustawa wiąże z tą czynnością prawną. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalno-rentowego, chorobowego i wypadkowego, podjęcie zatrudnienia w celu objęcia ubezpieczeniem i ewentualnego korzystania ze świadczeń z tego ubezpieczenia nie może być kwalifikowane jako obejście prawa.

W sytuacji, gdy wolą stron zawierających umowę było faktyczne nawiązanie stosunku pracy i doszło do świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2008 r., sygn. akt II UK 334/07, opubl. L.).

Sąd Okręgowy w całości podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 24 lutego 2010 roku w sprawie o sygn. akt II UK 204/09 (Lex nr 590241), iż o tym czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k.p. Istotne więc jest, aby stosunek pracy zrealizował się przez wykonywanie zatrudnienia o cechach pracowniczych.

Nadto Sąd Najwyższy w wyrok z dnia 25 stycznia 2005 roku (II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), stwierdza, że stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.)

W uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2010 roku w sprawie o sygn. akt I UK 43/10 (LEX nr 619658) wskazano, że umowa o pracę jest zawarta dla pozoru, a przez to nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a podmiot wskazany jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, czyli strony z góry zakładają, iż nie będą realizowały swoich praw i obowiązków wypełniających treść stosunku pracy. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalnego i rentowych oraz wypadkowego i chorobowego, to podjęcie zatrudnienia w celu objęcia tymi ubezpieczeniami i ewentualnie korzystania z przewidzianych nimi świadczeń nie jest obejściem prawa.

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2010 roku w sprawie o sygn. akt I UK 74/10 (Lex numer 653664) stwierdzono zaś, że podstawą ubezpieczenia społecznego jest rzeczywiste zatrudnienie, a nie sama umowa o pracę (art. 22 k.p., art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 13 pkt 1 w/w ustawy). Umowa o pracę nie jest czynnością wyłącznie kauzalną, gdyż w zatrudnieniu pracowniczym chodzi o wykonywanie pracy. Brak pracy podważa sens istnienia umowy o pracę. Innymi słowy jej formalna strona, nawet połączona ze zgłoszeniem do ubezpieczenia społecznego, nie stanowi podstawy takiego ubezpieczenia.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że motywacja skłaniająca do zawarcia umowy o pracę nie ma znaczenia dla jej ważności przy tym wszak założeniu, że nastąpiło rzeczywiste jej świadczenia zgodnie z warunkami określonymi w art. 22 § 1 k.p. Tym samym nie można byłoby czynić odwołującemu zarzutów, że zawarł kwestionowaną umowę o pracę jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczeń społecznych, pod tym wszakże warunkiem, że na podstawie tej umowy realizowałaby zatrudnienie o cechach pracowniczych.

Zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 sierpnia 2013 roku, sygn. akt II UK 11/13 (LEX Nr 1375189) jeżeli strony umowy o pracę nie zamierzają wywołać skutku prawnego w postaci nawiązania stosunku pracy, a ich oświadczenia uzewnętrznione umową o pracę zmierzają wyłącznie do wywołania skutku w sferze ubezpieczenia społecznego, to taka umowa jako pozorna jest nieważna (art. 83 § 1 k.c.).

Głównym celem zawarcia umowy o pracę winno być nawiązanie stosunku pracy, a jedynie rezultatem i pośrednim celem zatrudnienia jest uzyskanie wskazanych korzyści. Podkreślić przy tym należy, że zarówno przepisy prawa pracy, prawa ubezpieczeń społecznych, jak i przepisy ustrojowe pozwalają kształtować elementy stosunku pracy zgodnie z wolą stron.

Mając na uwadze dotychczas poczynione rozważania prawne należy podkreślić, że w realiach niniejszej sprawy Sąd Okręgowy w celu dokonania kontroli prawidłowości zaskarżonej decyzji organu rentowego musiał zatem badać, czy pomiędzy wnioskodawczynią a zainteresowanym płatnikiem składek istotnie doszło do nawiązania i realizacji stosunku pracy w warunkach określonych w art. 22 § 1 k.p.

Zdaniem Sądu, nie ulega wątpliwości, że umowa o pracę sporządzona przez strony miała charakter pozorny. Stanowisko takie uzasadniają ustalone okoliczności faktyczne. Wnioskodawczyni w żaden sposób nie wykazała, że w ramach zawartej spornej umowy o pracę doszło do nawiązania i realizacji stosunku pracy, a zatem jej faktycznego wykonywania.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że okoliczności zawarcia umowy o pracę podane przez wnioskodawczynię i zainteresowanego nie są wiarygodne. Zeznania wnioskodawczyni i zainteresowanego są rozbieżne w stosunku do umowy sporządzonej na piśmie i wzajemnie sprzeczne. Wnioskodawczyni nie potrafiła racjonalnie wytłumaczyć dlaczego w ogóle zawarła umowę o pracę skoro wcześniej pomagała przy prowadzeniu spółki cywilnej, która została przekształcona w spółkę z o.o. i nie była zatrudniona na umowę o pracę. Wnioskodawczyni w żaden sposób nie potrafiła również wyjaśnić dlaczego do zawarcia umowy doszło właśnie w dniu 19 stycznia 2015 roku. Z zeznań świadka S. i S. wynika, iż wnioskodawczyni zarówno w 2014 jak i 2015 roku wykonywała te same czynności dotyczące pomocy przy prowadzeniu spółki. W ocenie Sądu czynności te miały charakter incydentalny i nie były wykonywane w systemie podporządkowania pracowniczego co jest niezbędnym warunkiem przyjęcia, że strony łączyła umowa o pracę. Brak jest dowodów na wykonywanie pracy w sposób zorganizowany, ciągły pod kierownictwem i nadzorem pracodawcy. W zasadzie wnioskodawczyni nie podlegała żadnej kontroli pracodawcy a jej kontakty z bratem telefoniczne nie miały w ocenie Sądu pracowniczego podporządkowania. Wnioskodawczyni nie miała określonych dni ani godzin pracy. Jak wskazał prezes spółki minimum co dwa tygodnie bywała w biurze natomiast część rzekomych czynności wykonywała w domu. Strony nie przedstawiły żadnych dowodów w jaki sposób wnioskodawczyni miała być rozliczana z powierzonych obowiązków, co miała wykonywać w biurze a co w domu i jak wykonywanie tych zadań wyglądało w rzeczywistości. Zupełnie niewiarygodne i sprzeczne z zeznaniami prezesa spółki są zeznania wnioskodawczyni co do czasu pracy w spółce. Świadek S. miała sporadyczny kontakt z wnioskodawczynią przy okazji robienia zakupów w tym też w okresie kiedy wnioskodawczyni była na zwolnieniu lekarskim i pracy formalnie nie mogła już świadczyć. Brak jest ponadto materialnych rezultatów pracy wnioskodawczyni w rozmiarze na jaki wskazywało zatrudnienie na 1/2 etatu. Ponadto wnioskodawczyni, świadkowie oraz zainteresowany odmiennie zeznawali na temat zakresu obowiązków jakie ciążyły i były wykonywane przez wnioskodawczynię. Nie przedłożono na żadną z tych odmiennych wersji żadnego dowodu. Ponadto wskazać należy, iż płatnik składek nie miał ekonomicznych podstaw do zatrudnienia wnioskodawczyni, biorąc pod uwagę wykazane straty za rok 2015 r. (rok, w którym według jego twierdzeń pracowała wnioskodawczyni) oraz zastój sezonowy w przedsiębiorstwie. O braku konieczności zatrudnienia wnioskodawczyni świadczy również fakt, iż wcześniej spółka nie zatrudniała nikogo na stanowisku zajmowanym przez nią jak i w okresie jej niezdolności do pracy nikogo nie zatrudniono na jej miejsce. Obowiązki rzekomo wykonywane przez wnioskodawczynię przejął prezes spółki – jej brat i matka. Świadczy to dobitnie, iż zatrudnianie kogokolwiek na tym stanowisku było zbędne i nie było żadnego ekonomicznego uzasadnienia dla utworzenia takiego stanowiska jak i jego obsadzania. Sytuacja finansowa spółki w 2015 roku była zła, co obrazuje wielkość straty osiągniętej na koniec roku 2015. A zatem zatrudnianie zupełnie zbędnego pracownika w czasie martwego sezonu pozbawione jest racjonalności.

Wskazać także należy, że z przedstawionego przez zainteresowanego zestawienia przychodów i wydatków za 2014 r. i 2015 r. rok wynika, że na rok zatrudnienia D. K. (1) koszty prowadzenia działalności gospodarczej przewyższały przychód, a w roku 2014 spółka zanotowała zysk. W ocenie Sądu świadczy to o tym, że zainteresowaną spółkę nie było stać na zatrudnienie dodatkowego pracownika. Tylko na marginesie Sąd Okręgowy pragnie dodać, że bardziej zrozumiałym ekonomicznie działaniem byłoby zatrudnienie kolejnego pracownika w 2014 r., gdzie odnotowano zysk.

W ocenie Sądu zasadnie podnosił organ rentowy, iż zatrudnienie wnioskodawczyni wynikało wyłącznie z chęci uzyskania tytułu do ubezpieczenia w okresie ciąży. Wnioskodawczyni jak sama zeznała wiedziała, że jest w ciąży zawierając umowę o pracę. Strony umowy, w ocenie Sądu, wiedziały, iż umowa nie będzie faktycznie wykonywana

zarówno z uwagi na urodzenia dziecka przez wnioskodawczynię jak i z uwagi na „martwy sezon” kiedy to obroty znacząco spadają co wynika ze spadku zapotrzebowania na towary i usługi jakie oferuje zainteresowana spółka. Nie może umknąć również uwadze, że do fikcyjnego zatrudnienia doszło z uwagi na powiązania rodzinne między prezesem zainteresowanej spółki a wnioskodawczynią, którzy są rodzeństwem.

W ocenie Sądu powyższe rozważania świadczą o tym, że nie było wolą stron zawieranie umowy o pracę. A zatem nie było zamiarem stron świadczenie pracy w ramach zawartej umowy o pracę, a jedynie możliwość uzyskania pracowniczego tytułu do ubezpieczenia społecznego.

Trudno w tym stanie faktycznym uznać, że nie mamy do czynienia z pozornością zawartej umowy o pracę. Niewątpliwie również, w ocenie Sądu Okręgowego, zamiarem stron było jedynie umożliwienie wnioskodawczyni skorzystania ze świadczeń z zakresu ubezpieczeń społecznych, a nie świadczenie pracy w ramach zawartej umowy. Zawarta umowa o pracę stanowić miała narzędzie do realizacji tego celu. Fikcyjne, czyli tylko pozorne zawarcie umowy o pracę, nie mogło stanowić podstawy do objęcia wnioskodawczyni obowiązkowymi ubezpieczeniami pracowniczymi.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt 1. sentencji.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł w pkt 2. sentencji zgodnie z zasadą słuszności wyrażoną w art. 102 k.p.c. i odstąpił od obciążenia D. K. (1) kosztami zastępstwa procesowego na rzecz organu rentowego. Biorąc pod uwagę całokształt okoliczności, zasądzenie od niej tych kosztów byłoby niesprawiedliwe i niesłuszne. Odwołująca mimo swojego subiektywnego przekonania o zasadności odwołania przegrała sprawę. Jak wskazała utrzymuje się z głównie z alimentów i świadczeń „500+”. Sąd biorąc pod uwagę trudną sytuację materialną i osobistą wnioskodawczyni odstąpił od obciążania jej kosztami zastępstwa procesowego.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć zainteresowanemu.

12.10.2017r.